

Stichting Landschapsbeheer Gelderland

Rosendael 2a 6891 DA Rozendaal www.landschapsbeheergelderland.nl

zorg voor ons landschap

Landschapsbeheer Gelderland:

- 20 medewerkers
 - Coördinatoren, projectleiders, projectmedewerkers/ adviseurs, ondersteunend.
 - Inhoudelijk specialisten op gebied van Ecologie, Toegankelijkheid, Cultuurhistorie, Erven, Gebiedsontwikkeling en Jeugdactiviteiten.
- Missie: “Zorg voor een vitaal, beleefbaar en herkenbaar streekeigen landschap”
- Neutraal ten opzichte van grondbelangen en daadwerkelijke uitvoering.
- Ideële doelstelling, CBF keurmerk en NPL beneficiënt.
- Opsporen, ondersteunen, verbinden, borgen

Cultuurlandschappen

- Verval
- Vervlakking
- Vervuiling
- Verrommeling
- Verarming
- Verkwanseling
- Verlies

Bewustwording → Houdingsverandering → Gedragsverandering

Via verwondering, bewondering, waardering, verbinding,
participatie en verwaarding naar bescherming en beheer.

Landschapsbeheer Gelderland werkt voor:

- Provincie Gelderland: adviseren en uitvoeren beleid
- Gemeenten in Gelderland: ondersteunen uitvoering landschapsontwikkelingsplannen
- Vrijwilligers in Gelderland: zo'n 5000 vrijwilligers
- Bewonersgroepen in Gelderland: Dorpen in het Groen, Levend Landschap
- Wandelaars: Klompenpaden en dorpsommetjes
- Boeren en buitenlui: ondersteunen bij aanleg, herstel en beheer van landschapselementen
- Plant en dier: leefgebieden in het cultuurlandschap

Hoe adviseren we?

Ontwerpprincipes bij erfinrichting?

- Landschappelijk
 - Cultuurhistorisch
 - Wensen van mensen
-
- A. Aansluitend op de analyse van de ruimtelijke inrichting
 - B. Oude kaarten erbij pakken
 - C. Praktisch

Landschapsbeheer Gelderland:

Terug kijken tot rond 1900? Waarom....

- (Boeren) bedrijf was erg op functie gericht en ingericht.
- Beplanting had eenduidige relatie met landschap
- Nog weinig externe invloeden
- Kleinschalig cultuurlandschap was in balans
- Oude gegevens beschikbaar
- Hoge ecologische waarde
- Maatwerk

Oeverwallen- en stroomruggenlandschap

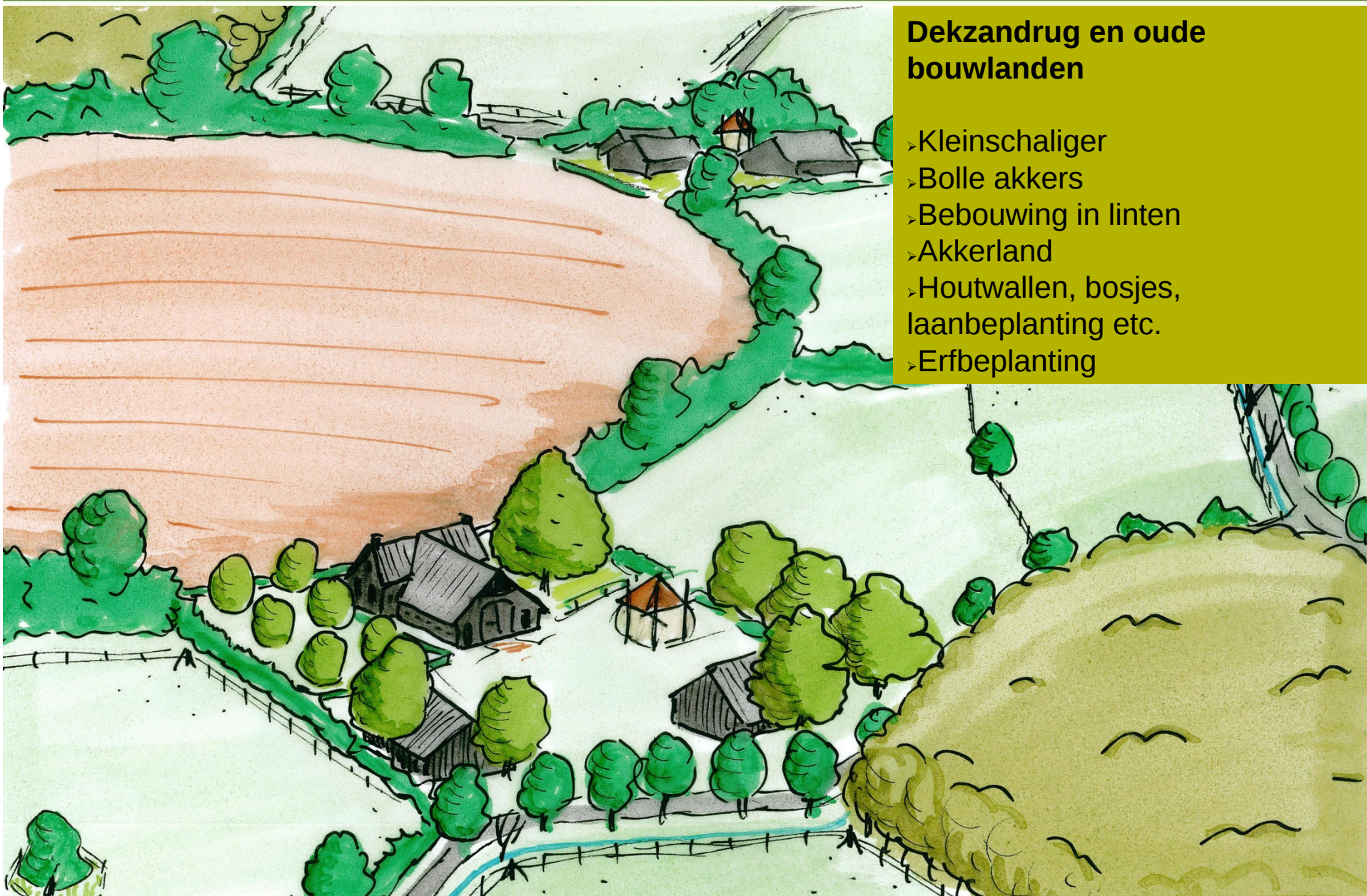
- Bebouwing geconcentreerd in ronde of gestrekte dorpen met een onregelmatige blok- of slagenverkaveling.
- overwegend landbouw hoogstamboomgaarden.
- perceelscheidingen bestaan vaak uit meidoornhagen, want sloten komen weinig voor. Het beplantingspatroon bestaat verder uit houtsingels, wegen erfbeplantingen, knotwilgenrijen, en bosjes.

Stichting Landschapsbeheer Gelderland

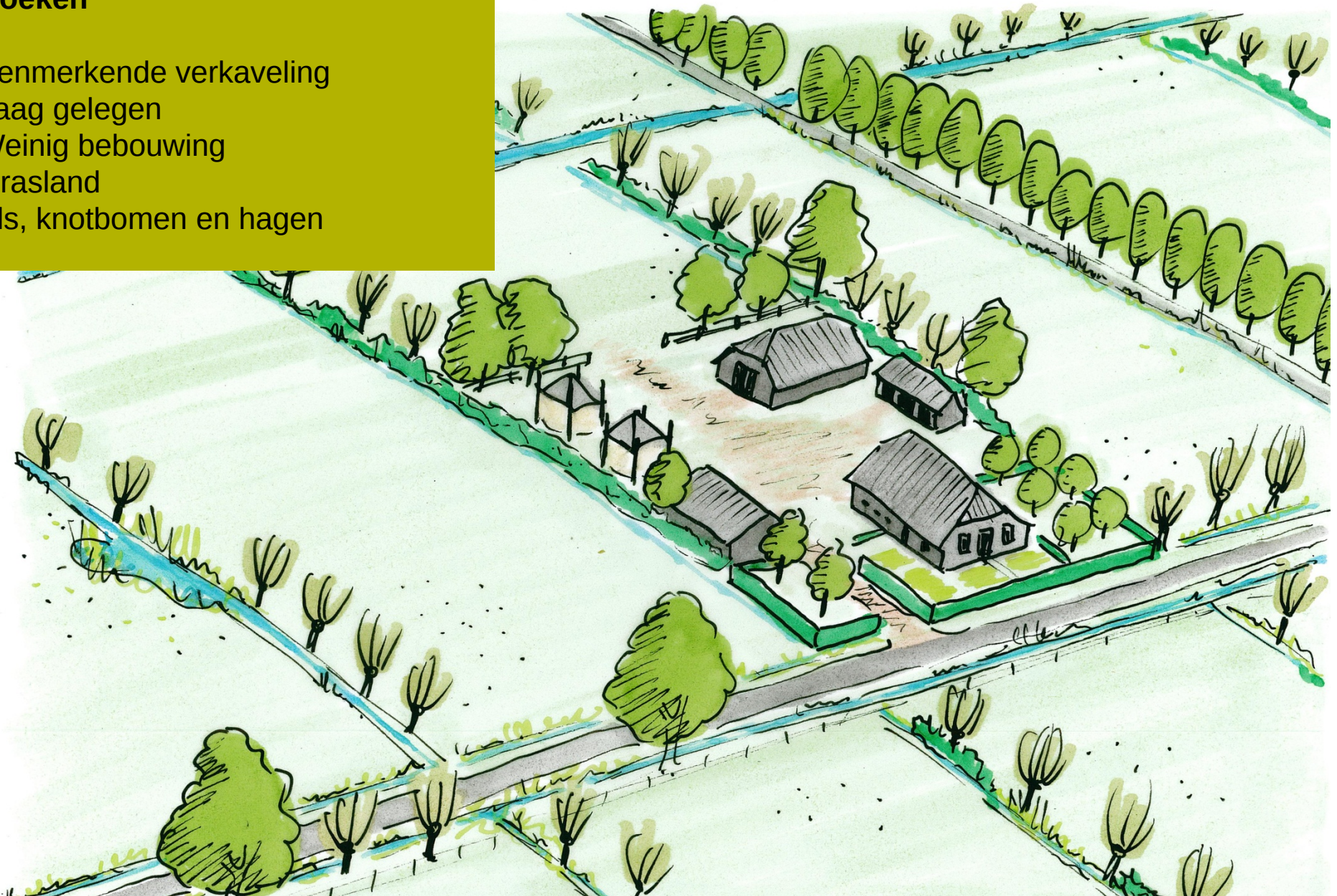
Dekzandrug en oude bouwlanden

- › Kleinschaliger
- › Bolle akkers
- › Bebouwing in linten
- › Akkerland
- › Houtwallen, bosjes, laanbeplanting etc.
- › Erfbeplanting

Broeken

- › Kenmerkende verkaveling
- › Laag gelegen
- › Weinig bebouwing
- › Grasland
- › Els, knotbomen en hagen

Kiezen voor een fraaie omgeving

Streekeigen beplanting in het buitengebied van Ede

De Engen

Hoogopgaande beplanting langs wegen, percelen en erven zorgt voor beslotenheid in de rand van de open eng.

Beplanting bij een nieuwe schuur is onderdeel van het patroon van de beplanting langs wegen en percelen.

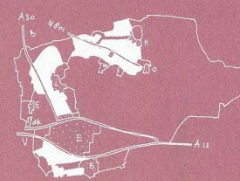
Gebiedskenmerk

Algemeen: tegenover de openheid van de eng staat de beslotenheid rond de bebouwing. De wegen volgen het hoogteverschil en hebben daardoor een bochtig verloop. De kavels zijn onregelmatig blokvormig. Er zijn onverharde wegen. **Bebouwing:** de plaats van de bebouwing volgt het hoogteverschil, de eng en de weg. De bebouwing staat niet altijd haaks ten opzichte van de weg en de voorzijde van de boerderij is niet altijd op de weg gericht. De

bijgebouwen staan eveneens haaks ten opzichte van de weg. **Grondgebruik:** bouwland, graslanden tussen de bebouwing. **Beplanting van het gebied:** struiken zoals hazelaar op wallen. Eiken langs de weg staat geen opgaar

Kiezen voor een fraaie omgeving

Streekeigen beplanting in het buitengebied van Ede

Heide- en Broekontginningslandschap

Gebiedskenmerk

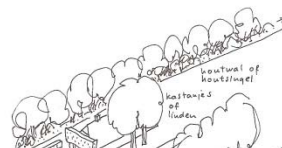
Algemeen: rationele verkaveling in een vlak landschap. Vooral het Broekontginningslandschap heeft een recht-hoekig verkavelingspatroon. De twee gebieden kennen beken en sloten. Het landschap was in het verleden besloten door houtwallen en houtsingels en knot-bomen in de lagere gebieden. Er zijn in het Heideontginningslandschap onverharde wegen.

Bebouwing: de voorgevels zijn op de weg gericht, de bijgebouwen staan achter (ten opzichte van de weg) het woongedeelte van de boerderij of de woning.

Boerderijen, voormalige boerderijen, woningen en overige bebouwing staan individueel naast elkaar.

Grondgebruik: grasland en bouwland.

Erfbeplanting: haag rond de voortuin, buxushagen in de tuin, hoogstamfruitbomen, één of meerdere kastanjebomen. Weinig beplanting

Kiezen voor een fraaie omgeving

Streekeigen beplanting in het buitengebied van Ede

Kampenlandschap

Gebiedskenmerk

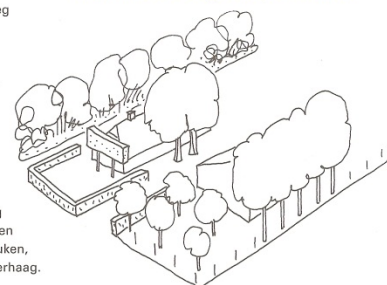
Algemeen: reliëf in een overwegend vlak gebied. De wegen volgen het hoogteverschil en hebben daardoor een bochtig verloop. Het gebied was kleinschalig door veel houtwallen. Onregelmatig blokvormig patroon van verkaveling.

Bebouwing: de plaats van de bebouwing volgt het hoogteverschil, een bestaand of voormalig bouwlandperceel en de weg. De bebouwing staat niet altijd haaks ten opzichte van de weg en de afstand tot de weg varieert. De bijgebouwen staan eveneens niet altijd haaks ten opzichte van elkaar en het perceel waarop een gebouw staat is niet altijd een vierkant of rechthoek. Boerderijen, voormalige boerde-

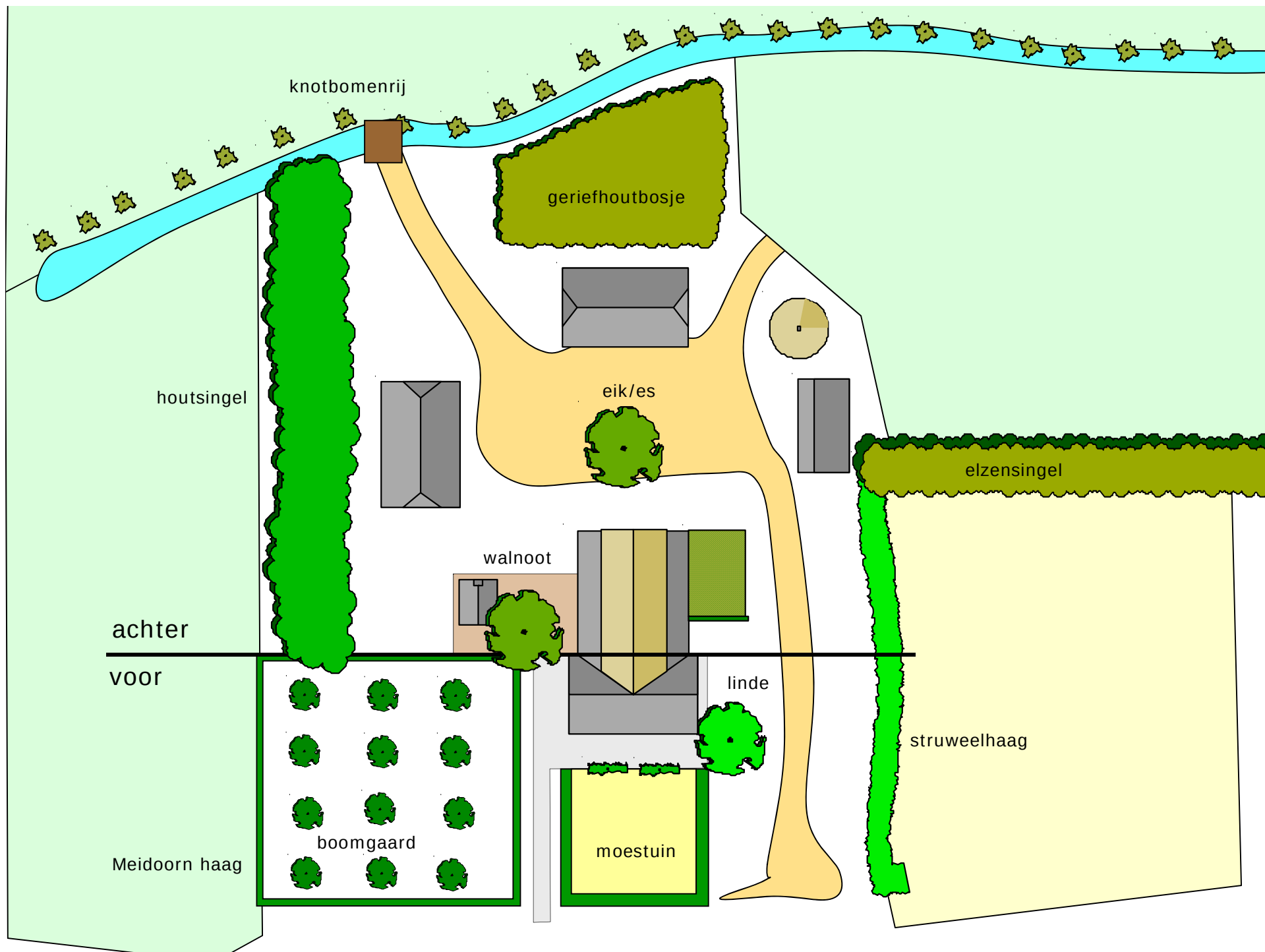

Erfbeplanting: haag rond de voortuin, haag langs de weg in de plaats van een sloot. Buxushagen in de tuin,

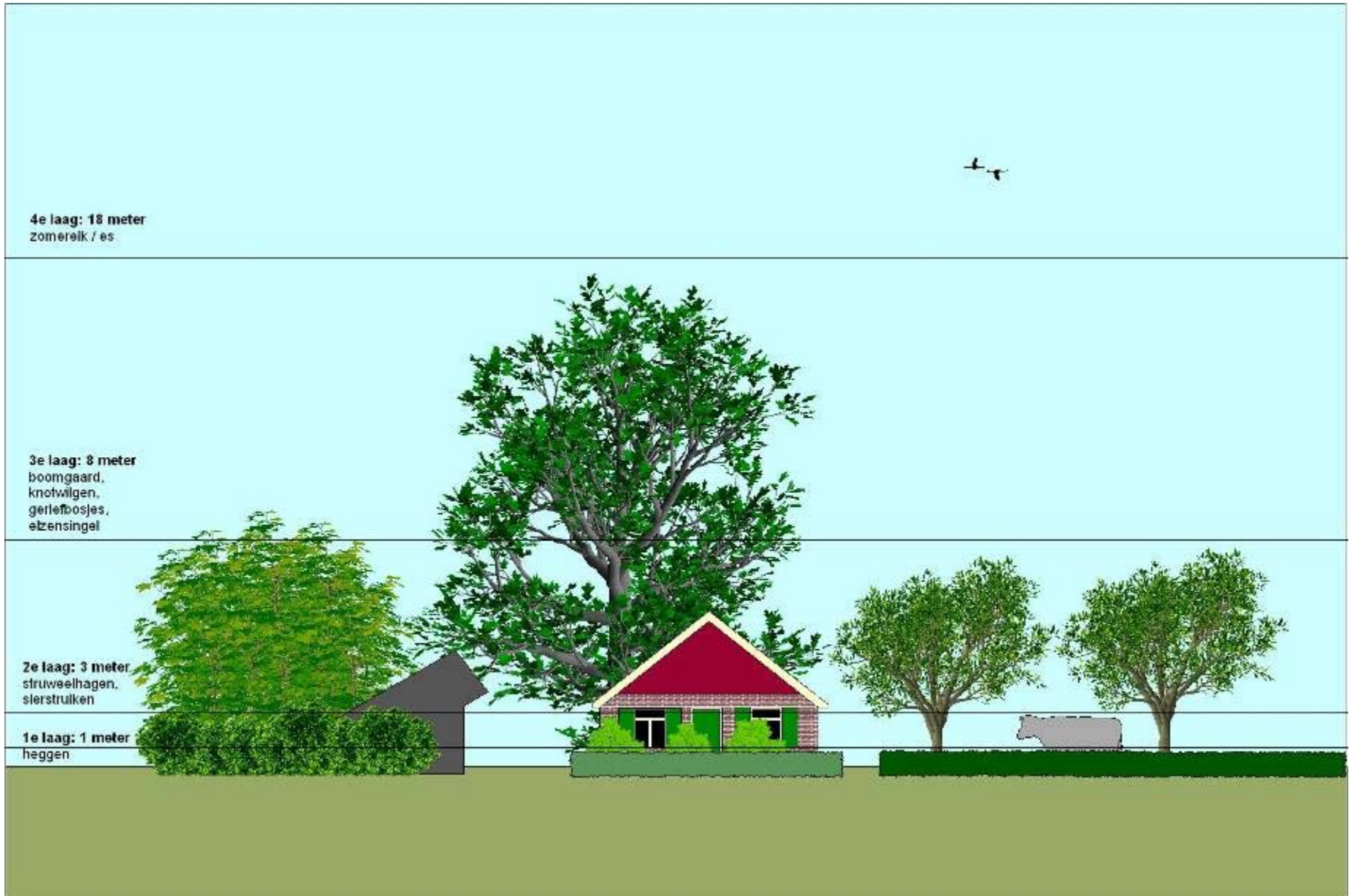
De karakteristieke opbouw van een haag, fruitbomen en eiken in een gaarde zijn kenmerkend.

ruitbomen, een enkele monu-bomen in de nje of linde), i de zonzijde huis, eiken xer op het ter-larde. Waar meidoornhaag t deze vervangen uken-, haagbeuken, - of een ligusterhaag.

Gelaagdheid van een erf

De smaak van het landschap een kans!

Alle zintuigen inzetten!

Eetbaar landschap draagt bij
aan besef van identiteit,
historie en een oplossing
voor hedendaagse
problemen.

Bouwen van korte
vraaggestuurde ketens die
consumenten bedienen
met een product uit een
herkenbaar en beleefbaar
landschap.

De smaak van het landschap een kans!

Een beroep doen op consumentenbehoefte aan authenticiteit.

Bouw vraaggestuurde korte ketens zodat de consument het product en het landschap kan herkennen en kopen.

Biedt consumenten ook landschapsbeleving aan.

Streekeigen beplanting, streekeigen landbouwhuisdierrassen, streekeigen recepten, streekeigen gewoonten, etc.

Past goed in 'regiobranding' strategie voor recreatie en toerisme.

Geeft de bewoners hernieuwde trots op hun gebied/landschap.